

573

Logo van het colloquium (ontwerp van Vero Beauprez)

Begeerte heeft ons aangeraakt...

Brigitte De Mulder, departement Beeld en Geluid AMSAB, Denise De Weerd, coördinator

Het AMSAB-project 'Wij zijn het nieuwe geslacht: socialisten en de emancipatie van de seksen en de seksualiteit' is in volle voorbereiding.

Dit project kadert in het initiatief van het Provinciebestuur van Oost-Vlaanderen tot oprichting van het Museum van de Vlaamse Sociale Strijd. Het AMSAB-onderzoek zal in 1999 resulteren in een tentoonstelling en een publicatie. Het gaat om een wetenschappelijk-historisch onderzoek naar de relatie tussen seksualiteit en socialisme met toetsing van de theorie aan de praktijk. 'Wij zijn het nieuwe geslacht' refereert naar de socialistische toekomstvisie op de 'nieuwe mens' waarin naast de strijd voor een beter materieel bestaan in een nieuwe maatschappij, ook een nieuwe ethiek van de bevrijding van het lichaam schuilt; met name een bevrijding van taboes, en de mogelijkheid tot het maken van morele keuzes.

De publicatie, met als titel *Begeerte heeft ons aangeraakt*, is gepland voor 17 maart 1999 en wordt uitgegeven door het Provinciebestuur van Oost-Vlaanderen. Onder coördinatie van Dr. Denise De Weerd, schreven vijftien his-

torici een bijdrage. Deze artikels werden in januari 1998 besproken tijdens een workshop in het vormingscentrum De Ceder. Het eindresultaat ziet er als volgt uit:

Hans Moors: *Drempels van de droom. Vrouwen, vrouwelijkheid en socialisme (1830-1870).*

Luc Peiren: *Socialisme en vrouwen(-beweging) in de tweede helft van de 19e eeuw.*

Paule Verbruggen: *Het land waar de vrouw een mens is... De visie van de socialisten op gezin en seksualiteit van het interbellum tot vandaag.*

Nele Bracke: *"Vrouwen, moeders, gij die beter te huis dan in de fabriek zoudt zijn." De Belgische Werkliedenpartij en de relatie tussen geslacht en politiek. Casestudy: de reglementering van de vrouwenarbeid (1885-1914).*

Bart De Wilde: *Seks op en naast de werkvloer + 2e deel.*

Kathlijn Pittomvils: *Tussen repressie en permissiviteit. Socialisme, socialisten, prostitutie en geslachtsziekten (einde 19e eeuw - 1997).*

Karen Celis: *Socialisme en seksuele fraude. De houding van de socialisten t.o.v. abortus en anti-conceptie 1880-1990.*

Anne Ganzevoort: *Angst en schande. Tussen norm, ideaal en politieke realiteit: afwijkend seksueel gedrag en Belgisch links.*

Wis Geysen: *Over de bloemetjes en de bijtjes: seksuele voorlichting in en rond de socialistische milieus.*

Martine Vermandere: *Vrijheid door verantwoordelijkheid. Coëducatie in de Arbeidersjeugdbeweging.*

Luc Celis: *"De vrouw mag kloek, maar moet altijd bevallig wezen". Vrouwen in de socialistische arbeiderssportbeweging tijdens de periode 1886-1940.*

Guido De Seyn: *Rode cinema = rode wijven?*

Brigitte De Mulder: *Niets is wat het lijkt: beeldvorming van mannen en vrouwen in de socialistische iconografie.*

Bart De Nil: *Het sublieme onderscheid tussen*

Naturalisme en "Geslachtsdeelrealisme". De Vlaamse sociaal-democratie en seksualiteit in de roman vóór 1914.

Gita Deneckere: *Massapsychologie rond de eeuwwisseling.*

De tentoonstelling heeft plaats in het oude Caermersklooster, te Gent van 17 maart 1999 tot en met 2 mei 1999. Hendrik Ollivier, verantwoordelijke voor het departement Beeld en Geluid van het AMSAB, staat in voor de inhoudelijke en vormelijke opbouw van de tentoonstelling.

Gezien de zeer interessante en actuele problematiek van het onderwerp, werd besloten om behalve de publicatie van het boek en de realisatie van de tentoonstelling, ook een internationaal colloquium te organiseren onder de titel 'Gender en Klasse in de 20e eeuw'. Het colloquium vormt als het ware de bekroning van een totaalgebeuren rond sekse, seksualiteit en arbeidersklasse. De bedoeling is de positie van de vrouw te belichten vanuit gender- en historisch perspectief. Politieke, sociale, economische en culturele aspecten worden behandeld. Het colloquium heeft plaats te Gent van 27 tot en met 30 april 1999 en wordt georganiseerd in samenwerking met het MIAT, en met medewerking van het Centrum voor Genderstudies van de Rijksuniversiteit Gent, de Vakgroep Nieuwste Geschiedenis van de Rijksuniversiteit Gent en het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis van Amsterdam.

Voor 'Gender en Klasse in de 20e eeuw' werd een lijst van eminente, internationale sprekers samengesteld. Bovendien zal, op verzoek van Prof. Francis Ronsin van de Université de Bourgogne (Dijon), het AMSAB-colloquium de inaugurale sessie vormen van een internationaal open seminarie over socialisme en seksualiteit. Rond dit thema wordt jaarlijks, in een ander

land, een seminarie georganiseerd.

Ter voorbereiding van 'Gender en Klasse in de 20e eeuw' woonde Brigitte De Mulder de 2d European Social Science History Conference (ESSHC) bij (5 tot 7 maart 1998 in Amsterdam). De opdracht bestond erin om enerzijds zoveel mogelijk sessies bij te wonen rond Gender/Women/Sexuality en anderzijds om persoonlijke contacten te leggen.

Op de ESSHC liepen - gelijktijdig - éénnentwintig verschillende sessies van telkens twee uur, dit gedurende drie dagen van 8.30u tot 19.30u. Elke sessie bestond uit voordrachten van een viertal sprekers; in het panel zetelden een voorzitter, een commentator en/of een moderator. Op deze manier waren er op het ESSHC ruim duizend aanwezigen, die én spreker én participant waren. Opvallend was ook het zeer vrouwvriendelijke karakter van het congres. De sessies die handelden over gender/vrouwen/familie/educatie/seksualiteit..., waren legio en kregen massale belangstelling. Voorts was er een apart Vrouwendiner met Javaans buffet, met tijdens het eten een voordracht over vrouwen-geschiedenis in Nederland.

Organisatorisch - het moet gezegd - verliep alles vlekkeloos. Wel is het jammer dat de papers niet voorhanden waren. De bedoeling was dat deze teksten consulteerbaar zouden zijn op Internet. Alleen bleek dat slechts zo'n 10% van de sprekers zijn/haar referaat op deze wijze had ingediend.

Het bijwonen van deze conferentie werkte inspirerend en leverde ook concreet resultaat op voor 'Gender en Klasse in de 20e eeuw'.

Het (voorlopige) programma ziet er als volgt uit:

We starten op **dinsdagavond 27 april 1999** met een bezoek aan de AMSAB-tentoonstelling 'Begeerte heeft ons aangeraakt'. Tijdens een verwelkomingsreceptie kunnen alle deelnemers aan het colloquium en de sprekers informeel kennismaken.

Vanaf **woensdag 28 april** vinden de lezingen plaats in het prachtige Aulacomplex in de Gentse Volderstraat. De eerste dag brengen zes sprekers een referaat:

Prof. Jeffrey Weeks: *Sex, gender and society;*

Prof. Catherine Hoskyns: *Women, law and politics in Europe;*

Dr. Jolande Withuis: *De jurk van de kosmonaute: over politiek, cultuur en psyche;*

Bart De Wilde: *Man-vrouw relatie op de werkvloer vóór WOII;*

Dr. Francisca De Haan: *Gender en kantoorarbeid vóór WOII;*

Stiene Van Rie: *Evolutie van vrouwenarbeid na WOII.*

Dr. Marc Hooghe modereert de discussies. 's Avonds is er voor alle deelnemers een concert in het Provinciehuis, aangeboden door de Provincie Oost-Vlaanderen.

Donderdag 29 april gaat het colloquium door met:

Dr. Francis Ronsin: *Les néomalthusiens français et la stérilisation;*

Dr. Hedwige Peemans-Poulet: *Le contrôle des naissances chez Emilie Claeys: féminisme ou néomalthusianisme;*

Dr. Roger Davidson: *The Hideous Scourge: Gender, Class and Moral Regulation in Twentieth Century Scotland.*

Hans Moors: moderator.

In de namiddag is een gegidste wandeling gepland door historisch Gent. Nadien wordt iedereen verwacht in het MIAT, voor een bezoek aan de museumopstelling 'Ons Industrieel Verleden 1750-2000. De vrouw achter de schermen en op de barricade'.

Aansluitend biedt het MIAT-VIAT een avondmaal aan.

De sprekers op **vrijdag 30 april** zijn:

Prof. Mary Nash: *Gender and labour movement in Spain;*

Prof. Brigitte Studer: *Gender and labour movement in Switzerland;*

Sabine Van Cauwenberge: *L'art de nous charmer, l'art de nous inspirer, voilà l'art de la femme.*

Sekse-specifiek kunstonderwijs voor vrouwen in België, 1880-1940;

Prof. Rosi Braidotti: *Cyberfeminism.*

Dr. Marc Hooghe: Moderator.

Dr. Gita Deneckere formuleert de besluiten, gevolgd door het slotwoord van **Dr. Denise De Weerd**.

Geïnteresseerd? Neem dan contact op met: Brigitte De Mulder, AMSAB

tel. (09) 224 00 79 / (09) 225 72 31

fax (09) 233 67 11

E-mail AMSAB@SKYNET.BE

Het programma van het colloquium kan ook geconsulteerd worden op de web pagina <http://www.iisg.nl/~womhist/colloq.html> (website reeds consulteerbaar) (met dank aan het IISG!).